

רע"פ 8778/18 - צלאח שאויש נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 8778/18

כבד השופט י' אלרון

לפני:

צלאח שאויש

ה המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבת:

בקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז בירושלים בע"פ 67440-03-18 מיום 22.11.2018 שניתן על ידי השופטים ר' יעקב, מ' בר-עם ו-א' רון

בשם המבקש: עוזי יואב ויטריאול

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז בירושלים (השופטים ר' יעקב, מ' בר-עם ו-א' רון) בע"פ 67440-03-18 מיום 22.11.2018 נדחה ערעורו של המבקש על הכרעת דין וגזר דין של בית משפט השלום בירושלים (השופט א' גורדון) בת"פ 41391-05-14 מיום 25.1.2018 ומיום 20.2.2018, בהתאם.

2. כתוב האישום כולל שני אישומים המייחסים לבקשתו שתி עבירות של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) משני אנשים שונים בשווי כולל של כ-80,000 ש"ח, ועבירה של הוצאה שיק לא כסוי לפי סעיף 432(א) לחוק.

על פי הנטען באישום הראשון, המבקש מסר לאדם העוסק באספקת מוצרי חשמל ואלקטרונית (להלן:

עמוד 1

המתلون 1) שיק ללא כיסוי על סך 10,000 ש"ח במועד שאינו ידוע במדויק, במטרה לרכוש ממנו בהמשך סחורה בשווי 40,000 ש"ח.

משນצא כי השיק ניתן ללא כיסוי, המתلون 1 סירב למכור לבקשת סחורה תמורה שיקים. עם זאת, בפגישתם ביום 5.5.2010 בירושלים לצורך השבת השיק לבקשתו, הוסכם כי המתلون 1 ימכור לו ולחיינו סחורה בתמורה של-8,886 ש"ח בזמן. לאחר שהסחורה הועברה לרכבם של המבקש ואחינו, המבקש החל לכתוב לטובת המתلون שיק בשווי 9,000 ש"ח המשור מחשבון לא פעיל הרשם על שמו של אדם אחר. משהמתلون 1 הביע את מחותו, המבקש ואחינו נמלטו מהמקום.

4. על פי המתואר באישום השני, המבקש או אחינו פנו ביום 8.9.2011 לadam העוסק בשיווק נרגילות ומוצר טבק (להלן: המתلون 2) וביקשו לרכוש ממנו סחורה בהיקף גדול. ביום 11.9.2011 נפגשו המבקש ואחינו, בלבד במספר אנשים נוספים, עם המתلون 2 ועובד נוסף מטעמו. המבקש ואחינו בדקו את הסחורה שהייתה במשאיתו של המתلون 2 והעמסו אל רכבייהם טבק וציזו נוספת לעישון, בשווי כולל של 71,000 ש"ח לא כולל מע"מ. זאת, לאחר שהציגו בפני המתلون 2 מעתפת מזומנים ושיקים והdagשו כי יש ביכולתם לשלם עבור הסחורה.

לאחר מכן המבקש מסר לידי המתلون 2 שיק על סך 31,000 ש"ח המשור על חשבון שאינו פעיל ורשם על שמו של אחר, והבטיח לשלם את היתרה בזמן - אך לבסוף נמלט מהמקום מבלי לשלם את היתרה.

5. המבקש הורשע בבית משפט השלום בירושלים, לאחר שמי吐ת ראיות, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

6. בגזר דין, קבע בית משפט השלום מתחם ענישה אחד כולל בגין העבירות בהן הורשע המבקש.

במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם את מעשיו עמד בית משפט השלום על פגיעתם בערך המוגן של הגנה על חופש הרצון, הפעולה והבחירה, כמו גם הגנה על הקניין ועל חי מסחר וחברה תקין; על הנזק שגרם למתלווננים ועל החומרה שבמעשי, בשל כך שהונה שני אנשים שונים בהזדמנויות שונות. כן נבחנה מדיניות הענישה הנוגגת בגין ביצוע העבירות בהן הורשע בנסיבות דומות.

לאור אלו, קבע בית משפט השלום כי מתחם העונש ההולם את המעשים נע בין 5 חודשים מאסר הניטנים לRICTO בדרך של עבודות שירות, ל-12 חודשים מאסר בפועל, לצד עונש מאסר על תנאי, וכן קנס בסכום הנע בין 3,000 ל-6,000 ש"ח ופיזיו למתלווננים.

בקביעת העונש בתחום זה, נשללו לקולא פרק הזמן הממושך שחילף מאז ביצוע העבירות ועד להגשת כתב האישום (כשלוש שנים), וכן נסיבותיו האישיות של המבקש - ובכל זאת קשייו הכלכליים והשלכות מאסרו על משפחתו. מנגד, נשללו לחומרה הנسبות שבהן המבקש לא הבעה חרטה על מעשיו; לא فعل לתיקון הנזק שגרם למתלווננים; והעובדת שלחוותיו הרשעה קודמת בגין עבירות של קבלת דבר במרמה ושימוש במסמך מזויף שבוצעו בשנת 2003.

נוכח כל האמור, השית בית משפט השלום על המבוקש עונש של 6 חודשים מאסר לריצוי בפועל; קנס בסך 3,000 ש"ח או 15 ימי מאסר תמורה; פיצוי למתלוננים בסך כולל של 44,386 ש"ח; עונש של 5 חודשים מאסר על תנאי לבל יעbor עבירה של קבלת דבר במרמה למשך 3 שנים; ועונש של 2 חודשים מאסר על תנאי לבל יעbor עבירה של הוצאה שיק ללא כיסוי למשך 3 שנים.

7. המבוקש ערער לבית המשפט המחוזי בירושלים על הכרעת דין ועל חומרת גזר דין, אך חזר בו מערעorio על הכרעת דין במהלך הדיון.

בערעorio על חומרת העונש, שב המבוקש על טענותיו כי היה מקום להקל בעונשו, וזאת בין היתר נוכח נסיבותו האישיות ופרק הזמן שחלף מאז מועד ביצוע העבירות ועד להגשת כתב אישום. כן נטען כי שגה בית משפט השלום בכך שלא ביקש שינוחו בפניו תסקير בעניינו מטעם שירות המבחן וחווות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות.

8. בית המשפט המחוזי דחה את ערעorio של המבוקש, בקובעו כי "בגזר דין המפורט והמנומך של בית משפט קמא לא נפל פגם המקים עיליה להתערבותו של בית משפט שלערעorio".

בפרט, נקבע כי בית משפט השלום שקל "לפני ולפנים" את מכלול נסיבותו האישיות של המערער; וכי במסגרת החלטתו שלא להזמין תסקיר מטעם שירות המבחן, התייחס בית משפט השלום אל כלל השיקולים הנוגעים לעניין.

המבקש לא השלים עם פסק הדין, ומכאן הבקשה שלפני לרשوت ערעור על חומרת העונש שהושת עליו.

9. בבקשתו למתן רשות ערעור על חומרת העונש שהושת עליו, חזר המבוקש על טענותיו כפי שהובאו בפני בית המשפט המחוזי. כן טוען המבוקש כי נסיבותו האישיות וחומרת העונש שהושת עליו מצדיקים מתן רשות ערעור ב"גelog שלישי".

10. דין הבקשה להידחות.

11. כידוע, רשות ערעור תינתן במקרים נדירים, אשר מעוררים סוגה עקרונית, החורגת מעניינו של המבוקש, או כאשר נגרם למבקר עיות דין מהותי או אי צדק קיצוני. יתרה מזאת, בקשה לרשות ערעור על חומרת העונש תינתן רק במקרים שבהם חלה סטייה משמעותית מדיניות הענישה המקובלת בנסיבות דומות (reau פ 4315/18 שדה נ' מדינת ישראל (12.6.2018)).

ענינו של המבוקש אינם נמנים עם מקרים חריגים אלה.

12. טענותיו של המבוקש נדחו על ידי שתי הערכאות הקודמות לאחר בחינת מכלול הנסיבות הנוגעות לעניין, ובכלל זה נסיבותו האישיות ופרק הזמן שחלף מאז ממועד ביצוע העבירות ועד להגשת כתב אישום. כעולה מגזר דין של

בית משפט השלום, שיקולים אלו אף הביאו להקלת מסויימת בעונשו.

יתירה מזאת, בהתחשב בחומרת מעשיו, אין סבור כי העונש שהושת על המבוקש מחמיר עימיו או גרם לחוסר צדק כלשהו. המבוקש פעל בשיטתיות והונה שני אנשים שונים באופן שהביא לפגיעה משמעותית בפרנסתם. עבירות המרמה והזיווג פוגעות ביחס האמון הבסיסיים בחברה הנחוצים לשם שגשוגה, ונדרשת החמרה בעונשה בשל ביצוע עבירות אלה (רע"פ 4514/18 אהרוןיאן נ' פרקליטות המדינה (3.7.2018)).

.13. אשר על כן, הבקשה נידחת. ממילא מתיקת הבקשה לעיכוב ביצוע העונש.

ניתנה היום, ט"ז בטבת התשע"ט (24.12.2018).

ש | פ | ט